

MRFs verksamhet 2019

För bilbranschens bästa

Verksamheten 2019

VD-ord

[Läs här på mrf.se och se film](#)

MRF har bedrivit mer aktiviteter än någonsin för branschens bästa och utveckling. Under året har ett större genomgripande strategiarbete genomförts. Varje styrelse, distrikt, en speciell framtidsgrupp plus alla på central nivå har jobbat med frågor som ska bilda grunden för MRFs framtida inriktning inför 2030, ett arbete som vi kallar MRF 2.0.

MRF tar nästa steg

10-talet avslutas starkt med ett år som har präglats av att MRF/MBK bedrivit mer aktiviteter än någonsin för branschens bästa och utveckling. Detta samtidigt som ett omfattande strategi och reformarbete startat för att ta MRF in i 20-talet och därmed vara det naturliga valet av partner för branschens olika verksamhetsdelar.

Vi står inför en transformation av vår bransch som saknar motstycke historiskt. Vi måste möta betydelsen av all ny teknik, digitaliseringens hot och möjligheter, myndigheters och regeringens olika pålagor på branschen, rekrytering av rätt kompetenser och hållbarhet i alla dess delar - miljö, socialt eller ekonomiskt.

Här behöver man som företagare ha en partner som driver frågor som man själv inte hinner eller har möjlighet att göra som egen företagare. MRF har som förbund möjligheter att vara en stark part i maktens korridorer men också för att skapa event, utbildningar och produkter/tjänster som underlättar vardagen för företagen. Men ytterligare en viktig parameter som vi i den digitala eran glömmar bort är möjligheten att få bolla egna frågor med kunnig personal, få råd i vardagen eller hjälp med juridiska spetsfundigheter.

MRF tar nu nästa steg i att fokusera på dom största områdena för branschen.

Digitaliseringen är och kommer vara en ödesfråga för branschen, vare sig vi som företagare vill eller inte måste vi jobba dagligen och aktivt med digitaliseringens olika delar. Som företagare måste man sätta av resurser i form av personal och pengar för digital affärsutveckling.

MRF har sedan tidigare lagt en hel del kraft i digitaliseringsarbetet bland annat genom Waykesatsningen

men också genom att driva frågor för branschens tillgång till kunddata. Vi måste ha tillgång till kunddata för att kunna utveckla relevanta kunderbudanden och därmed fortsätta vara den part som har och behåller kundkontakten. Branschen får inte bli en leverantör till en annan aktör som klivit in emellan som skär marginaler. MRF kommer att fortsätta utveckla, peka på och hitta samarbeten med olika aktörer för att ha en verktygslåda för en digital utveckling.

Vidare behöver vi i branschen jobba mer med att få ut våra **hållbarhetsfrågor** för att vara relevanta som arbetsgivare eller kundval. Vi gör ofta mycket som företagare inom många av FN's 17 hållbarhetsmål men vi kommunicerar det inte och vi har det inte som plan för framtida val och utveckling. Jag tror att vi som bransch måste ha två parametrar som vi testar våra framtida strategier och aktiviteter mot och det är mot hållbarhet och tid. Vi måste åtminstone ha en av parametrarna uppfyllt för att gå vidare med ett initiativ. Då med hållbarhet i sina olika delar men också med tidsvinster för kund och internt, det vill säga förbättrade processer, ofta med hjälp av digitala hjälpmedel.

Elfordsfrågan sätter också ljus på en viktig fråga för framtiden när det gäller att kunna rekrytera och utbilda rätt kompetenser som tar all den nya tekniken med elektrifiering, uppkopplat och självkörande till sig. MRF/MBK kommer behöva fortsätta jobba för branschstandarder som ger trygghet i arbetsgivaransvaret samtidigt som det ger spelregler för en sund konkurrens. Det känns självklart att vi tillsammans med många av branschens företrädare tar krafttag för att få till en bild av att bilbranschen är en **attraktiv framtidsbransch**. Detta genom allt från aktiviteter in i befintliga och kommande skolsystem lokalt och på riksnivå, hjälpmedel och informationsplattformar som ger tillgång till relevanta nya kompetensområden samt information till beslutsfattare vare sig det är politiker eller föräldrar till ungdomar som skall göra karriärval.

MRF - Sveriges branschorganisation för hållbar mobilitet på väg.

Tommy Letzén
VD MRF

Organisation

Förbundsstämman

ägde rum den 24 april på Sigtunastiftelsen Hotell & Konferens i Sigtuna. Utöver ordinarie stämmoförhandlingar utdelades pris till MRF Stockholm som "Årets distrikt". Maria Börjesson och Troed Troedson föreläste om framtidens infrastruktur.

Förbundsstyrelsen

har under året haft fem protokollförda sammanträden, varav ett som telefonmöte.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Lennart Börjesson, ordf, Robert Bloom, vice ordf, Mattias Gustafsson, Urban Magnusson, Mickael Persson, Lars Svensson, Martin Persson och Sven-Olof Gudmundsson.

Bilhandelsstyrelsen

har under året haft fyra protokollförda sammanträden. Styrelsen har haft följande sammansättning:

Robert Bloom, Volvo, ordf, Anna Ericsson, vice ordf, VW, Ulf Lindström, Toyota, Joachim Lind, BMW, Åke Stendahl, Renault och Anders Lindqvist, övriga.

Styrelsen Tunga fordon

har under året haft tre protokollförda sammanträden.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Lennart Börjesson, Scania, ordf, Anna Liljedahl, Volvo, Jan Carlsson, Mercedes, Lennart Eidvall, Volvo, Tomas Englund, Scania, Staffan Boman, SVÅ, Axel von Essen, VHF och Benny Pettersson, VHF.

Verkstadsstyrelsen

har under året haft fyra protokollförda sammanträden.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Mattias Gustafsson, ordf, Mickael Persson, vice ordf, Lars Lundin, Johnny Mårtensson, Michael Diviak, Peter Jürgensen, Rickard Wiberg, Michael Larsson, Lars Valter och Lars Lindholm

Lack- och skadestyrelsen

har under året haft fem protokollförda sammanträden.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Urban Magnusson, ordf, Björn Larsson, vice ordf, Håkan Andersson, Stephan Petersson, Jonas Karlsson, Jonas Widell, Anders Hultgren, Johan Eriksson, Kenneth Olsson och Veronica Johansson.

Revisorer

Revisorer i förbundet är auktoriserad revisor från Ernst & Young AB och lekmannarevisor Rune Adolffson.

Kansliet

Personalstyrkan på det centrala kansliet var vid årets utgång 15 anställda varav tre arbetar för förlaget och tidningen.

MRF-intressen i aktiebolag

MRFs serviceverksamhet har administrerats av Motorbranschkonsult AB. MRF ägde vid årsskiftet 100 procent i Kontrollerad Bilverkstad i Sverige AB.

Distriktsverksamheten

MRFs 23 distriktsföreningar har en central roll att fylla, inte minst när det gäller gemenskapen mellan våra medlemsföretag. Distrikten har också varit mycket aktiva när det gäller kontakter med skolor, deltagande i lokala programråd för att på så sätt se till att branschens framtida personalbehov kan tillgodoses. Vid förbundsstämman fick MRF Stockholm mottaga priset som Årets Distrikt.

MRFs olika sektioner arbetar målmedvetet för att besöka distrikten och informera om de frågor som MRF centralt arbetar med. Även i år har medarbetare från MRF varit ute på en turné, **MRF PÅ VÄG**. Vi har informerat medlemmar och andra i branschen om vad MRF arbetar med, hur vi ser på framtiden, opinionsfrågor och aktuellt från de olika sektionerna.

Två distriktschefskonferenser har hållits under året där aktuella frågor ventilerades.

Medlemsutvecklingen 2019

Medlemsantal	Nya	Utträden	19-12-31
Huvudföretag	19	43	836
Filialer	16	6	596
Totalt	35	49	1 432

Verksamhetsspecifikation (inkl filialer):

Bilhandel	24	19	979
Lack/skade	5	20	654
Verkstad	15	29	1 102

Orsak till utträde	2018	2019
Försäljning/nedläggning	32	20
Konkurs	8	7
Obetald medlemsavgift	1	3
Annan orsak	32	19

Opinion

[Läs här på mrf.se och se film](#)

Det politiska landskapet har präglats av stor osäkerhet och i vissa fall bilfientlighet vilket resulterat i att vårt arbete fokuserats på att öka trycket i opinionsbildningen. Vår grundinställning är att vi ska tillgodose människors behov av mobilitet – inte begränsa transporter av vare sig människor eller gods.

Vi påverkar besluten som berör dig

Vi har aktivt lobbats mot partigrupper, departement och myndigheter samt bland annat deltagit i stora event som Järvaveckan och Almedalen. MRF har skrivit mängder av inlägg och debattartiklar som nått ut via olika externa kanaler och genom våra egna kanaler som ibland har mer än en halv miljon besökare.

Vi har svarat på ett stort antal remisser omfattande mer än 5 000 sidor från våra departement och myndigheter. Tillsammans med flera samarbetsorganisationer har vi uttalat oss i frågor som stölder och tullbefogenheter, skatter, cabotage, alkobommar,

74 ton till arbetsmarknadsfrågor. MRF har synts mer än någonsin i media.

Prioriteringen växlar från tid till annan under ett år beroende på när frågan blir politiskt het.

Mer än 500 egna inlägg

Under senare år drivs allt mer av det utåtriktade opinionsarbetet via sociala media, framför allt via Facebook. Sammantaget på de olika Facebooksidorna har det postats över 500 inlägg. Främst har frågorna berört förutsättningarna för att köra och äga bil och den enskildes möjlighet till mobilitet.

Byggande och underhåll av våra vägar har under årens lopp fått ett allt mindre fokus därför startade vi under året "Vägfakta" tillsammans med Transportföretagen. Sidan redovisar fakta om vägar, resande och godstransporter samt inbjuder till diskussion om frågorna. I samband med Bilens dag den 28 oktober fick vi en möjlighet att redovisa dessa synpunkter på ett lunchmöte med riksdagens bilgrupp.

Facebooksidor som vi driver i opinionssyfte

- MRF
- MRF Stockholm
- Rättvisa Bilskatter
- Gilla Bilen
- Fakta om Höghastighetståg
- Vägfakta
- Bygg Ringleden nu
- Bilens Dag

Under våren använde vi ett antal filmer helt avsedda för sociala media, dessa har handlat om fördelarna med att anlita MRF-an slutna företag och framför allt om bilbranschens inställning i ett antal opinionsfrågor.

Vi driver ett antal olika hemsidor tillsammans med andra aktörer såsom "Gilla bilen", " Utan Bilen Stannar Sverige"

Konkreta resultat av opinionsarbetet

Under opinionsarbetets gång har vi kunnat notera ett antal "framgångar"; regeringen har beslutat om att tillåta 74-tonsekipage för tunga lastbilar, beslut om att införa alkobommar i våra hamnar, utredningen

om finansskatt (som skulle ha drabbat våra bilhandelsföretag), lades i byrålådan och under våren 2018 visade det sig att regeringen lyssnat på en del av våra synpunkter vad gäller miljözoner. Kort sagt vårt opinionsarbete gör skillnad.

MRF syns och hörs – Press och media

Under året har vi skickat ett trettiotal pressmeddelanden som genererat ungefär 200 införanden. Vi har omnämnts i pressen ca 500 gånger, medarbetare på har syns och hörts i Radio och TV. Vi har även skrivit ett antal Bloggar som lagts upp i vårt pressrum. Vår ”synlighet” har ökat väsentligt ända sedan valrörelsen 2018 och framåt.

Almedalsveckan - Utfrågningar av politiker

MRF deltog, tillsammans med BIL Sweden, under Almedalsveckan, som var större än någonsin. Där anordnade vi ca 20 välbesökta seminarier/event. Vi besökte också själva ett antal andra seminarier för att bevaka våra frågor, deltog i lunchsamtal och träffade många politiker och tjänstemän i beslutande ställning.

MRF genomförde också uppskattade debatter och utfrågningar av de politiska ungdomsförbunden med frågor om allt från körkortstagande till vikten av fri mobilitet.

Järvaveckan

MRF deltog tillsammans med BIL Sweden och Transportföretagen i den sk Järvaveckan för att visa upp att det finns attraktiva yrken inom branschen.

Politikerträffar

Under året har vi träffat representanter för de politiska partierna för att diskutera principer för bilbeskattning, detta med anledning av elbilars intåg. Vi har även träffat ett antal riksdagsmän för att informera om MRF och vilka frågor vi driver.

MRFs Stora Pris 2019

Årets pris delas av professor Maria Börjesson, VTI och professor Jonas Eliasson. Professor Maria Börjesson, VTI Motivering: För att hon går emot den gängse strömmen i akademien och vågar lyfta fram bilens roll i samhället och för att hon så pedagogiskt förklarar varför bilen och mobiliteten är viktig.

Professor Jonas Eliasson, Linköpings universitet Motivering: Jonas har på flera olika ledande positioner varit tydlig och drivande med att framföra fakta om samhällsekonomiska effekter av olika beslut

inom trafiksektorn. Detta trots detta gått emot den rådande – och tyvärr trafikfientliga – ordningen. Juryn består av Martin Sköld, Docent och författare med stort intresse för bilbranschen, Ewa Björling, tidigare Handels- och nordisk samordningsminister med stort bilintresse, Johan Grape, konceptkreatör, företagsledare och bilentusiast, samt Tommy Letzén, VD MRF.

MRFs kommunikation

[Läs här på mrf.se](http://mrf.se)

En stor kampanj har rullat under året för att lyfta värdet av att vända sig till ett MRF-företag för sina fordonsköp och verkstadsbesök. Kampanjen har gått starkast i sociala medier men även syns i print. Vår målsättning var att via rörliga annonser på Facebook få fler besökare till mrf.se och vidare till MRF-medlemmarna.

Kampanj i sociala kanaler

Målsättningen med kampanjen var att driva trafik till MRF-medlemmarna och skapa kännedom om varumärket MRF samt uppmana konsumenter att ansluta sig till en MRF-handlare eller verkstad. Via flera korta filmer informerar vi om den trygghet och andra fördelar som man får genom att vända sig till en MRF-medlem. Målgruppen var småbarns- och tonårsfamiljer

Webbplatsen - mrf.se

Antalet besökare till vår webbplats mrf.se ökar jämfört med tidigare år. En förklaring är bland annat den Facebookkampanj som lanserats under året där titlarna uppmanades att vända sig till ett MRF-företag. I genomsnitt har vi drygt 20 000 besökare per månad. Hemsidan är vår huvudkanal till medlemmar, potentiella medlemmar, generalagenter, myndigheter, politiker, press och kunder. Här gör vi dagligen nyhetsuppdateringar om verksamheten och det som händer. Hemsidan är navet för vår kommunikation, där man enkelt hittar viktig branschinformation.

Vi fortsätter satsa på att berätta om MRFs alla aktiviteter genom att publicera mera rörligt på vår webbplats.

MRFs exklusiva sidor

På hemsidan har MRF-företagens medarbetare tillgång till medlemsexklusivt material. Varje månad publiceras exklusiv statistik, FAQ-juridik, dokument för verksamheten, m m. Här finns också marknadsmaterial, broschyrer och informationsmaterial för verksamheten.

149 skäl att vara medlem

I foldern 149 skäl att vara medlem i MRF berättar vi om vad vi gjort och vad vi har högst på agendan 2019.

Nyhetsbrev

Via våra nyhetsbrev kommunicerar vi med våra MRF-företag flera gånger i månaden. Vi skickar även särskilt riktad information till verkstäderna och bilhandeln för att kommunicera med medarbetarna på företagen. Varje månad skickar vi cirka tre nyhetsbrev till över 11 000 mottagare, medlemmar och övriga i branschen. Innehållet i breven varierar från att ibland omfatta hela motorbranschen och ibland särskild information ut till exempelvis verkstäder och/eller bilhandelsföretag.

Vårt varumärke

MRF har arbetat med att förbättra synligheten av MRFs varumärke ute hos MRF-företagen, i digitala kanaler samt i övrig marknadsföring. Hos tio företag genomfördes också djupintervjuer för att få insikt i verksamheten bland företagen i branschen.

Här finns MRF digitalt idag

MRFs hemsida, Facebook – MRF - Rättvisa bilskatter - Fossilfritt 2050 - Gilla bilen, Utan bilen stannar Sverige, Östlig förbindelse, Instagram – MRFPVAVAG, och My newsdesk och Twitter

Bilhandel & Tunga fordon

[Läs här på mrf.se](https://www.mrf.se)

Inom bilhandel och tunga fordon jobbar vi ständigt med att förbättra villkoren och förutsättningarna för våra medlemsföretag. 2019 blev återigen ett starkt år, för personbilar och lätta lastbilar. För Tunga fordon blev 2019 all-time-high i registreringar.

Nybilsförsäljning Det registrerades 356 327 nya personbilar under 2019 och det innebär att 2019 blev det tredje bästa bil-året någonsin, endast slaget av 2016 och 2017. Störst i år blev åter Volvo, följd av Volkswagen och med Kia på tredje plats, ett nytt märke i topp tre.

Lätta lastbilar Även för transportbilar blev det tredje bästa året någonsin då det registrerades 53 854 bilar, endast slaget av de två senaste rekordåren 2017 och

2018. Första platsen i denna kategori fortsätter Volkswagen att prenumerera på följd av Ford med Renault strax bakom.

Tunga lastbilar (>16 ton) För tunga lastbilar slogs åter nytt rekord med 6 652 bilar efter bl.a. en rush inför regeländringen för färdskrivare i juni. På tunga sidan blev det mästarbyte på toppen då Scania gjorde fantastiska framsteg i år och tog tronen med Volvo tätt efter. Mercedes-Benz håller sin tredjeplats.

Begagnat Under 2019 har vi sett en tydlig förskjutning inom begagnat handeln. Nybilshandlarna återtar mark och privathandeln minskar. Totalmarknaden minskade med -1,4% mot föregående år men privathandeln har minskat med -7,0%. Vi bedömer att faktorerna till detta är flera. Exporten har fortsatt på en hög nivå vilket minskat tillgången på fordon på den privata marknaden, bilhandlarna har åter börjat med rena inköp samt att osäkerheten med att köpa privat inte längre uppvägs av låga priser. Exporten är fortsatt på en nivå nästan i nivå med föregående år, detta har drivit upp priserna markant på begagnade.

Generalagentenkäterna

GA-enkäten på personbilssidan genomfördes för 23:e gången och årets vinnare blev Mazda, på delad andraplats Volkswagen pb och Isuzu. Samtidigt var det andra gången som GA-enkäten genomfördes för Tunga fordon med separerat redovisning från personbilar, deltar gör de tre största märkena.

Mercedes Benz behöll sin förstaplats som de tog 2018. Alla är överens om GA-enkäternas viktiga roll som ett verktyg för att utveckla samarbetet mellan generalagenter, återförsäljare och återförsäljarförningarna. Detta år genomfördes eventet hos Training Partner i Arlanda Stad. Läs mer här

Konferensen BegBil-19

För fjärde året i rad arrangerade vi vår populära begagnatkonferens BegBil-19. Drygt 350 bilhandlare, leverantörer och andra branschrepresentanter var på plats. Föreläsningar och diskussioner avlöste varandra under två intensiva dagar på Clarion Hotel Arlanda. Årets upplaga blev lyckad och gav deltagarna möjligheter att knyta kontakter och nätverka bland kollegor. Läs mer om konferensen på mrf.se.

Tunga BegBil-19

I år var det premiär för begbilskonferens för Tunga fordon, på Clarion Hotel Arlanda. En seminariedag fylld med matnyttigheter för en bättre begagnat-affär. Föreläsningar handlade om omvärldsanalys, exportförsäljning, statistik begagnade tunga fordon, best practice, Wayke tunga och mycket annat.

En lyckad och viktig satsning för MRFs medlemmar som kommer att återkomma. Läs mer om konferensen på mrf.se.

Privatleasing

Den kraftiga utvecklingen för privatleasing på marknaden fortsätter och MRF har arbetat kring frågan i kontakter med bland andra finansbolagen och Konsumentverket. Privatleasingen var 2018 ca 30 procent av alla privatregistrerade personbilar och 2019 utgjorde privatleasingen 38% av privatmarknaden av nybilar.

Styrelsen Tunga fordon

Styrelsen för tunga fordon har haft tre möten. Frågor som diskuteras har bland annat varit rekrytering, nyckeltal för konjunkturen och korta leasingperioder. Det var premiär för GA-enkäten för tunga fordon och det beslutades att ordna en begagnatkonferens om tunga fordon, TUNGA BegBil-19. Projektet plastreparationer på tunga fordon fortgår.

Bilhandelsstyrelsen

Styrelsen har haft fyra möten under året där MRF framtida roll och Bilhandelsstyrelsens riktning varit i fokus. Framtidens bilhandel har varit den framträdande frågan där studier av den amerikanska och europeiska marknadernas utveckling har studerats och där trender ur detta medfört ett första steg mot vad Bilhandelsstyrelsen måste sätta sig in i.

Styrelsen för Tunga fordon

Styrelsen för tunga fordon har haft tre möten. Delar av styrelsen för Tunga Fordon har även varit involverade i MRF strategiska arbete för framtiden, MRF 2.0.

Service-marknad

[Läs här på mrf.se](http://mrf.se)

Inom servicemarknaden arbetar MRF ständigt med att höja kvaliteten på verkstäderna. Vi jobbar också för en god lönsamhet hos våra företag.

Beläggningen

Beläggningen har minskat på verkstäderna i samma takt som under 2018. Kunderna fortsätter att lämna sina bilar stötvis. Lågsäsongen januari – mars tenderar fortfarande att spridas ut på året i viss mån. Fortfarande är februari den månaden som har sämst beläggning.

Lönsamhet

I och med befintliga och kommande (reds notering) agentavtal för bilhandel kommer märkesverkstäderna troligen få anpassa sin verkstad för flera "paketlösningar" det vill säga; stora bilfinansieringsföretag erbjuder bilavtal med service och extra allt. Där ingår service, tvätt, däckhotell, rutbyten tillsammans med andra mjuka värden, såsom tvätt och rekond.

Flera allbilverkstäder har redan via sina kedjor avtalat fleetservice. Frågan är hur länge verkstäderna klarar av eller går med på den relativt låga ersättningen på arbete och reservdelar?

Vidare har som tidigare noterats att en del verkstäder börjat inse hur de ska ta hand om sin kund. I och med att serviceintervallerna minskar på samtliga bilar och beroende på vilken typ av drivlina den har, så kommer nya moderna väntekunder kräva mer än kaffe och fralla, frukostlounger eller stark Wi-Fi med tillhörande datahörna.

Inte heller kommer det att räcka med kvällsöppna verkstäder som tar hand om sina bokade kunder, i vissa fall till klockan 23:00. En verkstad på två kommer i framtiden att behöva fråga sin kund hur de vill serva och reparera sin bil, på ett betydligt personligare sätt än det som sker idag. Framför allt vilken tid på dagen som passar dem bäst? Importörer, generalagenter och kedjor i all ära; verkstaden måste själv gå ut och fråga sina egna kunder via sitt kundregister och krydda utskicket med köpta adresser för presumtiva kunder i närområdet, eller företag som har valt en paketlösning via en fleetleverantör.

Statistik – vår bransch

Resultaten baseras på inlämnade årsredovisningar från aktiebolag som omsätter mer än 500 000 sek. och har mer än 0 anställda. Mätverktygen är något trubbiga på grund av att företagen redovisar själva sina SNI-koder till Bolagsverket. Viktigt också att notera är att de stora företagen (Bilia, Hedin Bil, Din Bil etcetera) har både fler bil- och skadeverkstäder än vad siffrorna visar på grund av fakta från de antal organisationsnummer som redovisar årsrapporten.

Ett annat exempel är; ett transportföretag lägger om däck på sina fordon själva, för dem blir det naturligt att fylla i SNI-kod 45204 (däckverkstad) till Bolagsverket. Eller en däckverkstad lagar bilar ibland och fyller sålunda i 45201 (bilverkstad). Vad som blir svårt få fram är hur många som jobbar i respektive bransch.

Så ovanstående redovisning är och kan inte bli exakt annat än att ringa till varje enskild firma och fråga.

Antalet verkstäder

MRFs senaste mätning från 2016 visade:

SNI kod Bransch Antal Anställda

45201 Reparationer, personbil, buss och LV 3 459 13 845
45202 Skade reparationer, lack och plast 646 3 531
45204 Däckverkstäder 949 4 843
Totalt 5 054 22 219

Ny mätning är gjord per sista december 2019 med nedanstående resultat:

SNI kod Bransch Antal Anställda

45201 Reparationer, personbil, buss och LV 3 042 14 983
45202 Skadereparationer, lack och plast 508 3 671
45204 Däckverkstäder 950 3 950
Totalt 4 500 22 604

Godkänd Bilverkstad (GBV)

GBV rullar på i hyggligt tempo, per 2019-12-31 är 210 verkstäder godkända. Våren 2019 blev Volkswagen Group Sverige Kvalité och Ledningssystem ett godkänt kontrollföretag, vilket ledde till att många VW-Audi- Skoda- och Seatanläggningar blev godkända GBV verkstäder. Detta sker i samband med deras årliga VGS revision. Lösningen på detta är att branschen tillsammans med dem har vävt in samtliga GBV krav i deras egen revision.

Den största massan godkända verkstäder står allbilsverkstäderna för. Servicemarknad har dialog med flera GA och importörer som har visat intresse för GBV. Även ÅFF är med i dessa samtal. Antalet kontrollföretag (3PK) har ökat, i skrivande stund finns det 13 godkända 3PK som erbjuder:

- Årlig kontroll
- Stickprov
- Uppstart GBV dokument
- Kvalitet och ledningssystem

Nämnden i GBV (representanter från MRF, SFVF, allbil, märkeshandel, besiktnings- och utbildningsföretag och en ISO konsult) fick en utmaning i slutet av året. Delar av branschen vill på något sätt förenkla kravdokumentet för alla som ska följa det. Det kan bli en administrativ utmaning där troligen den årliga avgiften (f.n. 1 000 sek/organisationsnummer. 2 000 sek för ickemedlemmar i MRF eller SFVF) i så fall måste höjas. Inget beslut är taget ännu.

Nämnden sammanträder fortfarande varje kvartal sedan början av 2018. På dessa möten behandlas frågor som kommer både från verkstäder och 3PK, frågor som bör behandlas i nämnden. Hemsidan är uppdaterad och designas av företaget Newsroom.

Konsumentverket får information om arbetet och antalet verkstäder med jämna mellanrum. Än så länge är de nöjda med antalet godkända verkstäder, och fortsätter att länka till GBV hemsidan via kov.se.

Kontakt är skapad med ”Kategoriänsvarig Fordon” på SKR (Sveriges kommuner och regioner), personerna i frågan arbetar med offentlig upphandling. I dialogen med dem har vi diskuterat om GBV kan var ett bra krav i regelverket. Beslut fattas troligen under 2020.

Arbetsgivarhandbok

MRF påbörjade en arbetsgivarhandbok under 2019, övriga deltagare i projektet är Företagshälsovården Runstenen och Transportföretagen (f.d. MAF). Tanken är att MRFs medlemmar snabbt ska kunna hitta och få en uppfattning hur generella bestämmelser fungerar mellan anställda och arbetsgivare.

Meningen är inte att handboken ska fungera som ett regelverk, utan som en ”lätt” information. Nästintill

alla artiklarna kommer vi att hänvisa till lagar och arbetsgivarregler.

Motorbranschcollege (MBC)

I takt med att Transportföretagen hinner godkänna gymnasieskolor som har ansökt om att bli ett Motorbranschcollege, har intresset för fordonsprogrammet ökat. Fler och fler gymnasieskolor ansluter sig till MBC, totalt är 19 gymnasieskolor klara per december 2019. Ytterligare ett 30 – tal skolor jobbar med certifieringen, totalt har 48 skolor till visat intresse av MBC. MRF och MBC gruppen träffas regelbundet och stämmer av.

Tech Academy – digital fordonsutbildning

Under året utökades Tech Academy med frågebatteri till samtliga moduler och en helt ny modul för skadereparationer lanserades. Totalt finns det nu fem moduler i Tech Academy. Ca 2 000 licenser finns ute, de flesta hos gymnasieskolan. Under 2020 kommer en ny modul för lack.

Plast-, lack- och skadesektionen

[Läs här på mrf.se](#)

2019 års lönsamhetsundersökning visar att lönsamheten i branschen sjunker något. De små och medelstora lack- och skadeverkstäderna är de som har lite bättre lönsamhet än de stora skadeverkstäderna. Konsolideringen har under 2019 fortsatt och vi ser att de stora aktörerna köper upp mindre och medelstora fria aktörer.

Marknad

Konkurrensverket kom under 2019 ut med sin rapport om försäkringsbranschen ”Makten över bilen”. Här påtalar KKV vilken stor makt försäkringsbranschen har på skadereparationsbranschen.

KKV belyser även risker med Cabas som idag inte har någon konkurrens och kan ibland vara i gränslandet för gemensam kostnadskontroll för försäkringsbolagen. MRF har analyserat rapporten och arbetar med flera olika delar för att försöka styra branschen till rätt väg

Ett arbete som direkt följde KKV:s rapport var att MRF under 2019 startade ett försök att samla alla aktörer i branschen till ett gemensamt branschmöte som skulle arbeta med övergripande frågor. MRF har ingående och enskilt diskuterat med olika aktörer för att höra deras önskemål och krav.

Detta resulterade i ett uppstartsmöte i november 2019 där alla var eniga om att det gemensamma mötet skulle heta Branschforum och man skulle fortsätta med nya möten med start i januari 2020.

MRF arbetade även aktivt med att starta upp ett lackforum, en undergrupp till det s.k. Branschforumet som skulle behandla lackeringsfrågor. Ett första inledande möte hölls under hösten med samtliga lackmaterialleverantörer på svensk marknad. Efter flera turer med jurister och strikta förhållningsregler bildades lackforum i september 2019 och på det andra mötet i december 2019 bjöds försäkringsbolagen att närvara på en del av detta lackforums möten.

MRF har fortsatt med enskilda möten med CAB för att rätta ut frågetecken och lösa delar av problematiken. MRF hoppade under en period av samarbetet i den av CAB sammankallande ”Samverkansgruppen” eftersom MRF ansåg att det måste finnas en övergripande gruppering som kan besluta om branschfrågor.

MRF jobbar starkt vidare under 2019 för att påverka branschen i rätt riktning.

Diskussionen om vilken tidformel som ska finnas inom svensk skadebransch har fortsatt under 2019 och MRF är fortfarande öppen för att införa biltillverkarens satta tider, s.k. fabrikstider, istället för CAB:s tidformler som finns idag.

MRF VIM 2.0

Under året har ett nytt affärssystem tagit form. MRF VIM 2.0 som ska ersätta MRF VIM har utvecklats av Iteam Solution AB och är ett toppmodernt system där integration med bokföringssystemet Fortnox och Cabas är grundpelarna. Efter att användartesterna är klara kommer systemet att börja levereras till de första lackverkstäderna.

Branschstandards för elfordon

MRF tog initiativet i samarbete med BIL Sweden att ta fram och leda arbetet med riktlinjer och regler för vad som ska gälla vid arbete med och hantering av el- och hybridfordon. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa att alla arbeten och all hantering av el- och hybridfordon sker på ett säkert sätt av personal som har rätt utbildning.

Projektet kommer att bedrivas på bred front där berörda parter samlas för att skapa en heltäckande

svensk branschstandard. Dialog har även inletts med branschorganisationer från Norge, Finland, Danmark och Estland som alla uttryckt ett intresse att arbeta ihop med vad som i förlängningen kan bli en standard som sträcker sig över landsgränserna.

Kontakterna med myndigheter och andra parter har pågått en längre tid och beslutet innebär att BIL Sweden och MRF tillsammans kraftsamlar för att skapa trygghet och enkelhet i en marknad där osäkerhet råder på vissa områden.

MRF Kalkyl

Under 2019 visade övriga nordiska länder intresse för den svenska modellen och under hösten 2019 ingick MRF ett samarbete med det norska bilbranschförbundet NBF. NBF utvecklar en norsk variant av den svenska kalkylen där bägge parter ser en synergieffekt och möjligheter till att genomföra förbättringar och utveckling tillsammans.

Riktlinjer skadeverkstad

Arbetsgruppen har under 2019 träffats kontinuerligt och diskuterat utvecklingen av anslutna skadeverkstäder, fler anslutna tredjepartskontrollanter, hemsidlösning, kravpunkter i dokument och framtida krav. Flera generalagenter har under 2019 ställt krav eller bakat in kvalitetssäkrad skadeverkstad som krav för deras auktoriserade skadeverkstäder.

Ett stort arbete under 2019 har varit att förbättra dokumentationen så att den blir lättare att förstå. Även alla kravpunkter har gått igenom och här har arbetsgruppen förändrat kraven så det blir hanterbart för både kontrollanter och skadeverkstäder.

Vid årets slut var det 191 verkstäder som var godkända där målsättning var att nå 200 skadeverkstäder som var godkända enligt kvalitetssäkrad skadeverkstad under 2019.

MRF och BIL Sweden informerar försäkringsbolagen om utvecklingen av kvalitetssäkrad skadeverkstad och alla försäkringsbolag är positiva och tycker att det är bra. MRF och BIL Sweden arbetar fortfarande mot visionen om att kvalitetssäkrad skadeverkstad ska vara det kvalitetsledningssystem som ligger till grund för alla lack- och skadereparationsföretag i Sverige.

Plast-, lack och skadekonferensen

Den 1 februari 2019 genomfördes MRFs 40:e lack- & skadekonferens i Stockholm, Clarion Hotell Södermalm. Konferensen vart mycket uppskattad. Programmet innehöll som tidigare år flera talare som föreläste i olika aktuella ämnen. Antalet deltagare var 300, vilket är i paritet med föregående år.

Föreläsare inom branschen pratade om allt från arbetsmiljö till skola och dagen avslutades med ett framträdande av Troed Troedsson. Att få höra att vi på MRF ännu en gång lyckats genomföra en bra och lärorik konferens känns glädjande. På middagen efter konferensen deltog ca 210 personer, ett nära nog rekord. Det delades ut priser till olika företag som utmärkt sig inom bilplastreparationer, skadereparationer och lackeringsarbete.

Utmärkelser – pristagare

I samband med middagen på Lack- och skadekonferensen 2019, delades priser ut till företag/personer som utmärkt sig under 2018.

Lackering - Autolacken i Vimmerby: Genom att engagera personalen i processerna skapades möjligheter att föra verksamheten till högre nivåer. Det har resulterat i effektivare processer, bättre arbetsklimat och inte minst mycket nöjda kunder.

Plastreparation - Vinyl Make Up Jönköping: Genom god vilja, lösningsinriktad personal och fokus på hög kvalitet har man tagit husbilsreparationer till en ny högre nivå. Kundernas toppbetyg talar sitt tydliga språk.

Skadeverkstad - Sällstorps Plåt & Lack: Skadeverkstad som länge legat i toppskiktet. Stort fokus på att ligga i framkant när det gäller logistik, arbetsprocesser, arbetsmiljö samt kvalitet, vilket nu börjar ge utdelning i form av korta ledtider och nöjda kunder.

Försäkringsbolag - If skadeförsäkring: Försäkringsbolagsenkätens resultat redovisades och If skadeförsäkring gratulerades som vinnare av "Bästa försäkringsbolag 2018".

Styrelsegrupper/arbetsgrupper

Lack- och skadestyrelsen arbete består av flera arbetsgrupper. Särskilda att nämna är:

Lackreferensgrupp

Lackreferensgruppen är nerlagd och ersätts av det nybildade Lackforum.

Branschgemensamma möten (SO-grupp – TFF – MRF – BIL Sweden)

Under 2019 har dessa möten varit vilande med anledning av omstruktureringar hos BIL Sweden som är sammankallande till dessa möten.

Nordiskt samarbete

Under 2019 var det tre möten i denna gruppering. Förutom MRF (Sverige), NBF (Norge), AKL (Finland) och Autobransch (Danmark) anslöt sig Estlands motorbranschförening. Man beslutade under hösten att diskutera mer runt tre fokusområden Cabas/teknik, elbil, lönsamhet (finsk modell).

Rådgivning till medlemmar – Support

Under 2019 ökade supporten till våra medlemsföretag både gällande lackeringsfrågor och skadekalkyleringsfrågor. Många lack- och skadeföretag hör av sig för rådgivning och support. Det vanligaste man vill ha hjälp med, utöver frågor om tidsättning, är hjälp med upphandling med försäkringsbolag, verkstadskalkylfrågor, etc.

Utbildningar

Under hela 2019 har det genomförts ett flertal olika utbildningar. Flertalet olika aktörer erbjuder idag utbildningen ”Arbete med hårdplast/Allergiframkallande kemiska produkter”, vilket lett till att endast ett fåtal sådana arbetsmiljöutbildningar genomfördes under 2019.

Bilplastsektionen – Bilplastteknik ”BPT”

[Läs här på mrf.se](http://mrf.se)

Tack vare det arbete som görs inom BPT ligger Sverige fortfarande i topp i världen när det gäller antalet reparationer i förhållande till rullande bilpark.

2019 var det över 530 bilplastreparationsverkstäder i Sverige, det är en ökning med ca 4 procent mot 2017.

Ökat antal bilplastreparatörer

2019 ser vi att en nedgång av antalet bilplastreparationer mot föregående år fortsätter hos de enskilda reparatörerna, men samtidigt ökar antalet bilplastre-

paratörer, vilket gör att den totala mängden plastreparationer ligger på ungefär samma eller högre nivå än tidigare.

Vi ser att utvecklingen av säkerhetssystem på nyare bilmodeller går allt fortare och att allt mer elektronisk utrustning hamnar bakom den främre stötfångaren och därför tillåter inte, eller begränsar, fabrikanter reparationer av stötfångare.

MRF Bilplastteknik arbetar aktivt för att öka andelen reparationer av fler bakomvarande plastdetaljer som inte omfattas av fabrikanternas krav gällande fotgängarskydd och elektronisk utrustning.

MRF stödjer och hjälper många skadeverkstäder att utöka sin verksamhet med bilplastreparationer, vilket glädjande nog leder till att vi fortfarande ser en ökning av antalet bilplastreparatörer.

KBV har fortlöpande uppdraget att sköta både kontroller och besiktningar av bilplastverkstäderna. KBV har även ansvar för registret över landets bilplastverkstäder.

Nytt för 2019

BPT själv är den enda drivande organisationen för den viktiga testverksamheten av nya plastreparationsmaterial och nya reparationsmetoder och det avspeglar sig att allt fler limtillverkare och biltillverkare kontaktat BPT direkt för konsultation.

SVEFF har hjälpt till vid vissa tillfällen medan försäkringsbranschen inte har medverkat vid en ända sammankomst gällande tester eller möten med limtillverkare/biltillverkare.

BPT tillsammans med SVEFF träffade under 2018 några av Europas största limtillverkare och diskuterade framtidens plastreparationslimmer. BPT har fortsatt det arbetet under 2019 och detta har resulterat i att det nu finns flera mer arbetsmiljövänliga limmer på marknaden och under 2019 godkändes och infördes även nya arbetsmiljövänliga spackel.

Medlemsutveckling

Antalet medlemmar i BPT är i princip oförändrat mot föregående år, några medlemsföretag försvinner pga uppköp och sammanslagning. Idag har BPT 251 medlemmar.

Utbildningar

MRF har förnyat avtalet med Bojo utbildningar för ytterligare 2 år. Bojo Utbildningar AB är huvudleverantör av bilplastreparationsutbildningar.

Övriga utbildningar plast – Totalt fyra plastkännedomsutbildningar och vidareutbildning för bilplastreparatörer genomfördes under 2019 med totalt 63 elev

BPT har även under 2019 genomfört utbildningar för både skadeberäknare och bilplastreparatörer. För skadeberäknare finns idag den s.k. plastkännedomsutbildningen och för bilplastreparatörer finns en vidareutbildning.

Grundutbildning bilplastreparatör – Det har genomförts 9 grundutbildningar av bilplastreparatörer under 2019 hos Bojo Utbildningar i Mjölby, totalt 70 elever.

Ny hemsida

Arbetet med BPTs nya hemsida har fortsatt under 2019 och en lansering av hemsidan kommer och ske under 2020. Hemsidan kommer att vara uppdelad i två olika delar där en del är öppen för alla och en annan låst del som kräver inloggning. Tillträde till den låsta delen ingår i medlemskapet där medlemmarna kan hämta information som t.ex. reparationsmetoder, godkända reparationsmaterial osv.

Det beslutades även att icke medlemmar får betala för åtkomst av denna information (betal sida).

Explore och cirkulär fordonsplast

2019 har BPT medverkat i två stora projekt, Explore och Cirkulär fordonsplast. Båda dessa projekt har arbetat med återvinning av plastmaterial från fordon tillsammans med biltillverkarna, SBR, Laga samt Chalmers. Målet med projekten är att skapa en marknad för bilplast vilket leder till att bilplastreparatörerna kan få ersättning för ej reparabel bilplast.

Juridik

[Läs här på mrf.se](http://mrf.se) och se film

Rådgivning

MRF har under året bistått ett stort antal medlemsföretag med juridisk rådgivning via telefon, mejl och på möten. Rådgivningen sker både i förebyggande syfte och i pågående tvister. I tidningen Motorbranschen finns en

stående expertspalt, där svar under året lämnats på aktuella juridiska frågor i branschen.

Utbildning och kurser

MRFs jurist har under året hållit mer än 40 kurser i verkstads- och bilhandelsjuridik, både gällande personbilar och tunga fordon. En del av kurserna har skett i MRFs regi och andra har hållits på plats hos medlemsföretag. Vi har även under året deltagit i ett antal informationsmöten – ”MRF PÅ VÄG” hos distrikts- och återförsäljareföreningar samt hos enskilda medlemsföretag och generalagenter.

Blanketter och mallar

MRF har i slutet av året, i samarbete med Finansbolagens förening, tagit fram en beställningsblankett med villkor vid privatleasing. Blanketten lanseras i MRF Online februari 2020.

Under året har vi jobbat fram flera juridiska mallar för notering i arbetsordrar (garantiarbeten, felsökningar, provisoriska reparationer). Lanseras februari 2020.

Varudeklaration – I samarbete med Konsumentverket

MRF har gjort mindre uppdateringar av Varudeklarationen, VDN, vilket föregicks av en dialog både med medlemsföretag och Konsumentverket. VDN finns att tillgänglig via MRF Online eller MRF Begtest.

Myndighetskontakter

MRF har kontinuerligt kontakt med Konkurrensverket, Konsumentverket och Länsstyrelserna.

Allmänna Reklamationsnämnden, ARN

MRFs jurist har det övergripande ansvaret för att MRFs ledamöter i ARN är väl insatta i konsumentjuridiska frågor och att principiellt viktiga frågor uppmärksammas och hanteras på ett enhetligt sätt. Nämndens motoravdelning har haft drygt 60 möten under året och behandlat mer än 1 800 ärenden rörande bilhandel och verkstäder. Statistiken visar att MRFs medlemsföretag, genom goda kunskaper om gällande rätt, klarar sig betydligt bättre i ARN än övriga bilföretag i branschen.

Uppdatering av branschvillkor

Under året har vi fortsatt arbetet med GDPR och bland annat uppdaterat MRFs villkor för tunga fordon. Finns liksom övriga avtal och villkor tillgängliga på MRF Online.

Produkter & tjänster

[Läs här på mrf.se](#)

MRFs produkter och tjänster hjälper dig med bilhandelsföretag och verkstäder. Här finns både digitala tjänster och tryckta produkter som exempelvis MRF Online, MRF Begtest och MRFs juridikböcker.

MRF Online

- MRFs digitala avtal och villkor

Under året publicerades en modernare och tydligare form för våra digitala branschvillkor MRF Online. Här finns blanketter för bilhandel, verkstad och tunga fordon. Under året tillkom flera uppdateringar av bland annat MRFs varudeklaration, MRFs leveransvillkor samt den nya MRF Plus-garantin som tecknas här. Läs mer och beställ på mrf.se

MRF Begtest – utveckling mot 4.0

Under året har vi arbetat med utveckling av begagnatsystemet MRF Begtest, som är ett samarbete mellan MRF och Bilvision. Systemet har byggts om från att bara hantera testen och ett par olika delar som behövs vid ett inbyte till ett flödessystem för inflödet av bilar till en handlare. Flera företag har deltagit som pilotföretag i utvecklingsarbetet. Under BegBil-19 presenterades en första betaversion av MRF Begtest 4.0 som planeras vara ute hos användarna under 2020. Läs mer och beställ på mrf.se.

MRF Plus-garanti – ny garanti lanserad

MRF Plus-garanti är nu lanserad som ett komplement till den vanliga MRF-Garantin. Skillnaden för kunden är att MRF Plus-garantin sträcker sig över längre tid. Det finns heller inget tak på hur mycket försäkringen täcker.

MRF Plus-garantin är ett samarbete mellan MRF och Willis Towers Watson Sweden AB (WTW). Försäkringsgivare är Gjensidige Försäkring och lösningen administreras av Willis Towers Watson Sweden AB. MRF Plus-garantin tecknas i MRF Online – MRFs tjänst för digitala avtal och villkor.

Ny bokningsajt

En ny uppdaterad bokningsajt lanserades under 2019. Nu kan du boka MRFs utbildningar och event dygnet runt.

Uppdaterad webshop

Under året utvecklades hemsidan med en ny webshop. Här kan du köpa och hämta information om våra produkter och tjänster; för dig inom bilhandel och verkstad.

Motorbranschen 2019

[Läs här på mrf.se](#)

Tidningen Motorbranschen har under året kommit ut med nio nummer, varav tre dubbelnummer, inalles 422 packade redaktionella helsidor. Tidningen vänder sig till MRF:s medlemmar, alla bilåterförsäljare och verkstäder samt andra som har anknytning till bilbranschen i framför allt Sverige.

Redaktionellt

Tidningens redaktionella delar har under året producerats på konsultbasis av Ing-Cathrin Nilsson, chefredaktör och ansvarig utgivare, och Helena Zetterquist, grafisk formgivare. Tidningen har för tredje året i rad tryckts av Lenanders grafiska i Kalmar

Nu som e-tidning

2019 blev Motorbranschen också E-tidning i samarbete med TextTalk som också tillhandahåller en uppläsningsfunktion. Inför varje nummer har ett nyhetsbrev producerats och distribuerats.

Webbplatsen och sociala medier

Tidningens webbplats Motorbranschen.mrf.se har dagligen uppdaterats och tidningen har varit aktiv på Facebook och Instagram.

Annonserna

Annonsförsäljningen har skötts av säljbolaget Adviser och en ny dedikerad säljare, Tanja Nilsson, gjorde sitt intåg under 2019. En uppgång i annonsförsäljningen märktes under hösten.

Prenumerationerna

Prenumerationshanteringen har skötts in house av Jeanette Edman och Björn Olsson.

Läsvärdesundersökning

En läsvärdesundersökning genomfördes vid årsskiftet, vilken gav ett generellt högt sammanfattande omdöme.

Nr 1-2

Försäkringsbolagsenkäten + hetaste Åf-märkena

Årets första nummer är fullpackat med läsning! På åtta sidor om elbilar ger vi bland annat tips på svar till kunder som undrar över eldriftens kostnader. Vi har alla listor på skadeverkstädernas betyg på försäkringsbolagen och kan ge en hint om vilka av era egna varumärken som flest storstadskunder känner till.

Nr 3

Begagnataffären och däckaffären

Vårt marsnummer är laddat med alla listor på fjolårets vassaste begagnatsäljare och många bra begagnatråd. Vi borrar in oss på den allt viktigare däckaffären och belyser vad delningsekonomin kan innebära. Därtill nyheter, snackisar och fördjupningar i snygg förpackning. Inför varje nummer har ett nyhetsbrev producerats och distribuerats.

Nr 4

Så möter vi miljökraven

Vårt aprilnummer är laddat med tips om hur ditt företag kan bli mer hållbart. Som vanligt också, med nyheter, snackisar och fördjupningar.

Nr 5

GA-enkäten 2019

Vårt majnummer har sexton sidor med resultatet från årets GA-enkät. Plus nyheter, snackisar och fördjupningar från branschens alla gebit.

Nr 6-7

Tunga fordon

Juninumret är späckat med nära och långväga reportage plus nyheter, snackisar och fördjupningar från branschens alla gebit.

Tidningen har under året kommit ut med nio nummer, varav tre dubbelnummer, inalles 466 packade redaktionella helsidor.

Nr 8-9

Skolor och kompetensutveckling

Inspireras av nya framgångsrika beghandlare, av kreativa skolsamarbeten och må-bra-projekt på arbetsplatser. Och en hel del mer!

Nr 10

Däck

En lastbilshandlare på frammarsch, kvinnligt ledarskap, smart däckhantering, förberedelse för elbilar, mingel och en riktig blåsning ... vårt oktobernummer är packat!.

Nr 11

Motorbranschens stora lönsamhetsundersökning

Vårt stora Lönsamhetsnummer, fullpackad med resultatetsiffror för hela branschen – bilhandel, tunga fordon, service- och skadeverkstäder..

Nr 12

Branschens stjärnföretag

I årets sista nummer får du läsa om branschens stjärnföretag som toppar framgångslistorna just nu.